

CASOPIS ZA KULTURU HRVATSKOSRPSKOGA KNJIŽEVNOG JEZIKA
IZDAJE HRVATSKO FILOLOŠKO DRUŠTVO
ZAGREB, LIPANJ 1968. GODIŠTE XV

IZVRŠNI KOMITET CK SK BOSNE I HERCEGOVINE O SUVREMENOJ JEZIČNOJ PROBLEMATICI

Sarajevo, 19. ožujka (telex)¹ – U Sarajevu je objavljeno saopćenje o proširenoj sjednici Izvršnog komiteta CK SK BiH na kojoj se raspravljalo o idejno-političkim pojavama u oblasti jezika:

»Konstatirano je da je održano niz konzultacija radi sagledavanja pojava koje su karakteristične za sadašnju situaciju u oblasti jezične teorije i prakse. Na tim skupovima, kao i na proširenoj sjednici Izvršnog komiteta, istaknuto je da je uočljiv napredak u praktičnom tretiranju pitanja jezika, da je u minulom razdoblju bilo više konstruktivnih napora da se prebrode slabosti koje su se ranije ispoljavale u toj oblasti. Međutim, pojedinačna neshvaćanja i otpori mjestimično se i dalje javljaju kada je u pitanju slobodna upotreba bogatih mogućnosti hrvatskosrpskog, odnosno srpskohrvatskog književnog jezika, što može da ima negativne političke posljedice i u međunacionalnim odnosima.

Izvršni komitet je konstatirao da je pitanje jezika u BiH osjetljivo i zbog toga što su mala područja na kojima živi stanovništvo isključivo jedne nacionalnosti. Narodi BiH, Srbi, Hrvati i Muslimani, ravnopravno se i slobodno služe i jednom i drugom varijantom hrvatskosrpskog, odnosno srpskohrvatskog jezika, miješajući njihova varijantna obilježja.

Izvršni komitet smatra da je svako umjetno favoriziranje i nametanje ove ili one jezične varijante, ili njihovih osobina, bilo od koga ili bilo kome, povreda prava svakog čovjeka na slobodan izbor i upotrebu jezičnih izražajnih mogućnosti, njegovih oblika, narječja i pisma (latinice i ćirilice) kako u svakodnevnoj upotrebi tako i u nauci, publicistici i sredstvima javnog komuniciranja. U interesu je razvitka jezika proširivanje i bogaćenje njegovih izražajnih mogućnosti, pa je neophodno, u tom pogledu, objedinjavati najveću toleranciju, u čemu posebna uloga pripada stvaraocima u oblasti književnosti

¹ Preneseno iz zagrebačkog »Vjesnika« od 20. ožujka 1968.

i jezika. U svim daljnjim razgovorima o jeziku treba polaziti od osnove koju je dao Novosadski dogovor. U tom pravcu treba da se ispolji aktivnost komunista svih naših naučnih, umjetničkih i stručnih institucija i udruženja – Akademije nauka i umjetnosti, katedre za književnost i jezik na Filozofskom fakultetu u Sarajevu i višim pedagoškim školama u republici, Udruženja književnika, Društva nastavnika srpskohrvatskog, odnosno hrvatskosrpskog jezika i književnosti, Udruženja novinara itd.

Izvršni komitet smatra da su komunisti u tim ustanovama, kao i članovi SK u cjelini, dužni da se energično i stalno zalažu za otklanjanje slabosti u jezičkoj teoriji i praksi, čime će i na tom području doprinijeti daljnjem jačanju suradnje i razumijevanja među našim bratskim narodima. U interesu ostvarivanja zadataka u toj oblasti neophodno je poklanjati više pažnje kadrovskom jačanju stručnih institucija za književnost i hrvatskosrpski, odnosno srpskohrvatski jezik. Veća i organiziranija aktivnost komunista i drugih radnih ljudi na tome doprinijet će efikasnijem realiziranju postavljenih zadataka, a posebno daljnjem proširivanju suradnje između srodnih institucija BiH i drugih republika« – kaže se na kraju saopćenja.

O JEZIČNOJ NORMI U HRVATSKOM MEDICINSKOM NAZIVLJU

Vinko Friščić

Budući da se od jezika u medicini zahtijeva točnost izražavanja,¹ u prvom je redu potrebno ustaliti stručne nazive, tj. odabrati i upotrebljavati uvijek iste nazive za iste pojmove, a nove nazive, usporedno s razvitkom medicinske znanosti, tvoriti po jezičnim tvorbenim obrascima i načelu sustavnosti. Stoga odabiranje i tvorbu naziva treba usklađivati s općom jezičnom normom i jezičnom prirodom prema načelima koja je za književni jezik iznio Finka.²

U novije vrijeme pojačana je briga za jezičnu izgrađenost i ustaljenost medicinskog nazivlja i književnog znanstvenog jezika u medicini uopće. To potvrđuje i niz članaka što su ih posljednjih godina objavili medicinski stručnjaci.³

¹ B. Antonin: Medicinski jezik, *Liječnički vjesnik*, 88, 1966, 567–568.

² B. Finka: O usklađivanju jezične norme s jezičnom prirodom, *Jezik*, 12, 1964 65, 129–137.

³ a) T. Beritić: Medicinska terminologija u svjetlu novog pravopisa, *Lij. vjes.*, 83, 1961, 390–392, – b) T. Dürrigl: I ne samo pravopis..., *Lij. vjes.*, 83, 1961, 976–977, – c) V. Friščić: O pohrvaćenim pridjevima latinskog i grčkog porijekla s obzirom na stručnu medicinsku terminologiju, *Jezik*, 2, 1953/54, 111–113, – d) V. Friščić: Jezična izgradnja u hrvatskom medicinskom nazivlju, *Lij. vjes.*, 89, 1967, 477–479, – e) V. Friščić: O nekim stručnim nazivima u sanitaciji okolice, *Jezik*, 15, 1967/68, 50–55, – f) I. Glavan: Pravopis u medicinskoj terminologiji, *Lij. vjes.*, 83, 1961, 976, – g) L. Glesinger: O nekim anomalijama našeg medicinskog jezika, *Lij. vjes.*, 87, 1965, 1127–1133, – h) J. Kallay: O hrvatskoj terminologiji u zubnom liječništvu, *Jezik*, 8, 1959/60, 156–158, – i) V. Loknar: O hrvatskosrpskom medicinskom nazivlju, *Jezik*, 11, 1963/64, 112–117, – j) V. Loknar: Kralješnica ili kičma u medicinskom nazivlju, *Jezik*, 13, 1965/66, 50–54.